

A színház, a város érdeke és az igazi kulturpolitika

A város érdeke egységes színházpolitikai koncepciót követel — A korai szezonzárás és a városi forgalom — Miért késik a színházbarátok társaságának megalakítása, a városi mozi, a nyári színház — Beadvány a polgármesterhez

Pásztor József törvényhatósági bizottsági tag a következő beadványt intézte dr. Pálffy József polgármesterhez:

Méltóságos Polgármester Urt!

Sziklai Jenő szinigazgató a szinügyi bizottság március 9-én tartott ülésén bejelentette, hogy a szezon április 7-dike és 15-dike között befejezi, hogy társulatával Budapestre, Debrecenbe és Kecskemétre utazik és hogy Budapesten a Király színházban fog vendégszerepelni. A szinügyi bizottság, mindkét bejelentést tudomásul vette, pedig az igazgató elhatározásai a város és a szegedi szinügy érdekét meglehetősen sértik, sőt veszélyeztetik. Nem tudom, hogy a szinügyi bizottság határozata alapján, amely persze, csak javaslat, döntött-e már Polgármester ur. Azt azonban látom, hogy a kérdés távolról sem olyan egyszerű, mint amilyennek aranyos közvetlenséggel fel akarják tüntetni.

A város kulturális presztízsének és a gazdálkodás olyan gondosságának érdekében, aminőt a belügy-minisztérium az utóbbi években minden kérdésben, tehát a színház kérdésében is megkövetelt,

mégis le kell mondanom arról, hogy ezt a fordulatot közgyűlés elé vigyem, hiszen mire közgyűlés lesz, esetleg elkésünk. Polgármester urhoz fordulok tehát, kérve, tegye mérlegelés tárgyává azokat a nagyjelentőségű közérdekű szempontokat, amelyeket a szinügyi bizottság sajnosan mellőzött.

A szegedi színházi szezon most már legalább másfél évtizede mindig május végén, vagy június elején zárták be. Az, hogy virágvasárnapkor csukjon a színház, jóval a háboru előtt volt szokásban. A szinügyi bizottságnak legkisebb korlátozást fel nem állító határozata alapján — ha a javaslatból határozat lenne — az igazgató bezárhatja a színházat április 7-én. Azt mondják foglalkozik is ezzel a tervvel. Ha ez bekövetkezik,

1935-ben rövidebb lesz a szegedi színházi szezon, mint amilyen 1895-ben, tehát kerek negyven évvel ezelőtt volt.

Minek részletezzem azokat az egész éven át tapasztalható összes okokat, amelyek miatt a színház rosszul megy. Lehet, hogy sor kerül később erre is. Közismert azonban az a tendencia, amely a felelősséget kizárólag a közönségre, legjobb esetben a gazdasági krízisre akarja hárítani. Nem vitatom természetesen, hogy a gazdasági válságnak része van a színház elé tornyosuló nehézségek felidézésében.

De mindent a krízis számlájára írni mégse lehet.

Ezeztől a körülményektől és még sok más körülménytől függetlenül adva van azonban Szegeden az a helyzet, hogy a közönség nem megy a színházba. Mondjuk, ezzel akart a szinügyi bizottság számolni, amikor nem akarta üres házak mellé ide láncolni az igazgatót. Mondjuk, az is helyes, ha tudomásul vette, hogy az igazgató elmegy Pestre, Debrecenbe és Kecskemétre vendégszerepelni. De abba még sem lett volna szabad beletörődni, hogy az igazgató „esetleg” majd néhány napot hetenkint a szegedi színházban is fog játszani. A szegedi szinigazgató! A szinügyi bizottság megfele-

kezett arról, hogy a szinigazgató sorsa mellett — egyetlen mondatom, tényállításom vagy javaslatom sem irányul az igazgató személye ellen — a színház sorsáról is illenék gondoskodnia. A szegedi polgármesteri állás tekintélye azonban már nehezen bírja el az ilyen mulasztást. Épp azért nagy nyomatékkal ajánlom Polgármester ur szíves figyelmébe, hogy talán még se helyes, ha a színházat teljesen kiszolgáltatják az igazgató kénye-kedvére. Hogy talán kötelezni kellene az igazgatót, hogy meddig tartson hetenkint bizonyos számú előadást.

S hogy ugyanakkor, amikor tudomásul veszik, hogy a szegedi szintársulat elmegy szerencsét próbálni Pestre, Debrecenbe, Kecskemétre, gondoskodni kellene arról, hogy a szegedi színházba látogasson el vendégeskedni a miskolci, debreceni, pécsi szintársulat s ránduljon le hozzánk — tudomásom szerint meg van rá a hajlandóság — egyik-másik pesti társulat.

A szegedi igazgató szezonzárási és vendégszerzési tervei folytán

leépítődnek a szegedi kulturélet s vesztene a szegedi ipar és kereskedelem.

Mindkettőben joggal van annyira igénye is, szüksége is Szegednek, mint akár Kecskemétnek, akár Debrecennek. Ha tehát kérelmének teljesítésével gondoskodik a város az igazgatóról, — ő akarta így — gondoskodik többi lakosáról is. A kiadásra váró üres szobákról. Az éttermek gazdátlanul maradt asztalairól. Az üzletekből és iparos műhelyekből elvont forgalom pótlásáról.

Nem tagadhatom meg azt a kötelességet sem, hogy foglalkozzam a szubvenció egy-két vonatkozásával is. Az igazgató, úgy tudom, megkapta a teljes szubvenciót, tehát az áprilisi és májusi részletet is, amelyeknek, mint a többi részletnek, szintén az a rendeltetésük, hogy

a szegedi szezon idejére

biztosítsák a művészi személyzet egzisztenciáját. Ha az igazgató április első felében elmegy szerencsét próbálni, akkor

a szegedi szubvenció, nem a szegedi, hanem a pesti, debreceni és kecskeméti színházban működő társulat fizetésének a biztosítására fog szolgálni.

csak a Palma
kaucsuksarok
készül PALMA

minőségből

A Palma-Kaucsuk cipősarok sokkal tartósabb, tehát sokkal olcsóbb. Ugyeljen a védjegyre és ne fogadjon el helyette más!

Azokból a tartozásokból, következtetve, amelyek a várost a bankokkal és szociális köteleivel szemben terhelik, a szegedi városi háztartás nincs még abban a helyzetben, hogy más városok színészetét is tudja támogatni.

Említettem már, hogy beadványomnak nincs tendenciája az igazgatóval szemben. Ez természetes is. Vannak az igazgatónak nagy érdemei. Két eredeti bemutatója a vidéki szokványokat magasan meghaladó teljesítmény volt. A színpad mindig szép, díszlet és kiállítás nem hagynak fenn kívánni valót. Operaelőadásai, amelyeket az évad második felében beszüntetett, rangot biztosítottak a szegedi színháznak. De sajnálatos egyoldalúságokba tévedt.

A próza leszorult a szegedi színpadról, ahol irodalom és költészet maholnap már ritka vendég gyanánt sem fordul meg.

Az, hogy irodalom nem kell, épp olyan ráfogás, mint amilyen az volt, hogy a magasabb zene nem kell. Tavaly és tavalyelőtt azt is kitalálták, hogy csinálhatnak a mozik akármit, kitéhetik a lelküket, a közönség nem megy moziba. Azt a bojkottot, amelyet a közönség jogos igényei ellen a mozik megszervezték, az idén felfüggesztették. Teljesen még mindig nem kielégítő a mozik magatartása, de a műsoruk már sokkal jobb s megváltozott természetesen a közönség magatartása. Már jár moziba.

A legsúlyosabb aggodalmak nem az igazgató személye, hanem a város kulturpolitikáját megszabni és irányítani hivatott tényezők magatartása miatt merülnek fel. Közölték-e az igazgatóval a hibákat? Megmondták-e neki, hogy abban, hogy a színház rosszul megy, nemcsak a közönségnek van része, hanem a szervezés hiányosságainak is? A város

MINDEN ALKALOMRA

NOR-COT

SVAJCI
SAPKA